

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenient accesoriu Agenția pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova

(încasarea prejudiciului material cauzat)

împotriva deciziei din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(*Dosarul nr. 2rac-17/24*
NR. PIGD 2-19178233-01-2rac-23012024)

Interpretarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Muruianu)
Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

19 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 5 noiembrie 2019, Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenient accesoriu Agenția pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat.

2. În argumentarea acțiunii reclamanta a indicat că în temeiul Actului nr.122 din 27 aprilie 2018 se confirmă faptul că la 27 aprilie 2018, în urma efectuării lucrărilor terestre din mun. Chișinău, str. Grădina Botanica, nr.14/2, pârâta a deteriorat șase cabluri subterane de telecomunicații electronice de tip TPP50x20x0,4, TPP20x2x0,4, TP 10x2x0,4, TPP20x2x0,4, TPP 10x02x0,4 și TPP 30x2x0,4 instalate într-un tub de asbiociment, lucrările menționate fiind efectuate cu mecanismul de forare TAE 937 ce aparține cu drept de proprietate societății „Termoelectrica”, fiind condus de către angajatul acestora, iar conform calculului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe linii de cablu de telecomunicații în canalizare CTA55/52/524/424/53/636, mun. Chișinău, str. Grădina Botanica, nr.14/2 cu nr. de inventar 4296, care a avut loc la 27 aprilie 2018, reclamantului i-a fost adus un prejudiciu material în valoare de 4 969,32 lei, constituită din 3 575,29 lei - cheltuieli de salarizare, contribuții asigurări sociale, medicale, cheltuieli materiale, transport și TVA 20% și 1 394,03 lei - pentru munca suplimentară și orele de noapte, împreună cu calculul nominalizat, la cererea prezentă sunt anexate acte cu descifrare detaliată a tuturor cheltuielilor efectuate, inclusiv, denumirea și prețurile materialelor utilizate, lista personalului participat la lucrările de lichidare a deranjamentului, orele de lucru a personalului, tarifele și sumele de salarizare, registrul transportului folosit la efectuarea lucrărilor, distanța parcursă, norma consum de combustibil, prețul combustibilului și suma totală a cheltuielilor.

3. A menționat, că contrar prevederilor legislative, lucrările de terasament efectuate de către societatea „Termoelectrica”, la 27 aprilie 2018, au fost începute

în lipsa participării reprezentanților societății reclamante, iar despre deteriorarea cablurilor de comunicații electronice pârâtul nu a anunțat operatorul, iar lucrările în zona de protecție a liniei de comunicații electronice din mun. Chișinău, str. Grădina Botanica, nr.14/2 s-au efectuat de către angajații pârâtei cu încălcarea flagrantă a „Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009.

4. În opinia reclamantei, în această situație, societatea „Termoelectrica” urma ca înainte de începerea lucrărilor de terasament din mun. Chișinău, str. Grădina Botanica, nr.14/2 să înștiințeze și să cheme reprezentantul furnizorului de servicii a reclamantului, în jurisdicția căruia se află rețeaua de comunicații electronice pentru stabilirea în baza documentației tehnice a societății „Moldtelecom” și prin puțuri de control, a poziționării precise a cablurilor și altor construcții subterane ale rețelelor de comunicații electronice și determinarea adâncimii lor de pozare.

5. A invocat că de către reprezentanții societății „Termoelectrica” nu au fost respectate prevederile legislației în vigoare, care și au adus la deteriorarea liniei de comunicații electronice cu nr. de inventar 4296, explicând că, în ajun, precum și în ziua efectuării lucrărilor (27 aprilie 2018) reprezentanții executorului lucrărilor de terasament au negat flagrant obligația de a asigura stabilirea, în baza documentației tehnice și prin puțuri de control, a poziționării precise a cablurilor și altor construcții subterane, nu au asigurat, conform legislației, întocmirea actului de precizare a liniei de comunicații electronice cu indicarea puțurilor de control, numărului de jaloane și semne de preîntâmpinare la locul de îndeplinire a lucrărilor, nu au anunțat imediat despre deteriorare furnizorul sau proprietarul acestor rețele sau cea mai apropiată întreprindere de comunicații electronice și, de asemenea, în adresa societății „Termoelectrica” a fost expediată reclamația nr.01-10-01/13626 din 16 octombrie 2019 cu privire la achitarea benevolă a valorii prejudiciului material cauzat, soluționarea litigiului pe cale amiabilă, însă încercarea nu s-a soldat cu nici un acord, motiv din care societatea reclamantă a fost nevoită să se adreseze în instanța de judecată.

6. A susținut că societatea „Termoelectrica” urma să aștepte prezentarea reprezentantului societății reclamante la fața locului ca să precizeze pozarea liniei de comunicații electronice pentru a nu fi deteriorată, conform capitolului IV, pct.38 lit. a) al Regulilor prevede că, persoanele juridice și fizice care practică activitatea economică pe terenurile pe care sunt pozate rețelele de comunicații electronice sunt obligați să asigure îndeplinirea tuturor acțiunilor dependente de ele ce ar contribui la asigurarea integrității acestor rețele.

7. Reclamanta Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” a solicitat încasarea din contul pârâtului, în beneficiul reclamantului, a prejudiciului cauzat în mărime de 4

969,33 de lei și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat ce constituie suma de 270 de lei în total 5 239,33 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin încheierea din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost atrasă în proces Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova, în calitate de intervenient accesoriu.

9. Prin hotărârea din 1 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”. S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în beneficiul Societății pe Acțiuni „Moldtelecom”, suma de 4 969,33 de lei cu titlu de prejudiciul material cauzat și taxa de stat în sumă de 270 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. La 19 decembrie 2022, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 1 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 5 mai 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea din 1 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

12. La 23 ianuarie 2024 Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

13. În motivarea recursului s-a indicat că instanțele inferioare au soluționat cauza cu aprecierea vădit neîntemeiată și arbitrară a probelor, contrar prevederilor art. 130 și art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, omițând o analiză completă și obiectivă a materialelor cauzei.

14. A mai indicat că instanțele inferioare au adoptat hotărâri bazate exclusiv pe Actul nr. 122 din 27 aprilie 2018, întocmit unilateral de reprezentanții societății „Moldtelecom”, fără semnătura reprezentantului poliției de sector, fapt ce îi conferă o valoare probantă vulnerabilă. În opinia recurenteii, acest act trebuia

înlăturat de la apreciere ca probă unică, întrucât nu demonstrează vinovăția întreprinderii și contravine principiului contradictorialității.

15. De asemenea, recurenta a susținut că procesul-verbal de cercetare la fața locului nu constată vinovăția societății recurente, ci doar descrie obiectul cercetat, fără a proba o legătură cauzală între acțiunile sale și deteriorarea cablului telefonic al societății „Moldtelecom”.

16. Recurenta a invocat că instanțele nu au ținut cont de normele Legii nr. 92/2014 privind energia termică și promovarea cogenerării, potrivit cărora lucrările efectuate de întreprindere au fost întreprinse în scopul eliminării defecțiunilor tehnice pentru prevenirea unor avarii iminente, iar nu în scop de construcție sau intervenție neautorizată.

17. În acest context, recurenta a notat că activitățile sale au avut un caracter de urgență și utilitate publică, vizând protejarea sănătății și siguranței persoanelor, a mediului și a infrastructurii energetice.

18. Totodată, s-a invocat încălcarea principiului legalității și al echității în proces, prevăzut de art. 6 CEDO și art. 20 din Constituția Republicii Moldova, întrucât instanțele inferioare au emis hotărâri nemotivate și superficiale, fără examinarea efectivă a argumentelor și probelor prezentate de părți.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. (2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

20. Art. 431 din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. (2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. (3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. (4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

21. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

22. Art. 442 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre. (2) În recurs nu pot fi administrate noi probe, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată și despăgubirile menționate la art.372 alin.(3). Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este

obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeinic art.432 alin.(1) lit.e) sau în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului, prevederile art.372 se aplică în mod corespunzător. (3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”

23. Art. 444 din Codul de procedură civilă:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1) lit.b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

24. Art. 445 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.”

25. Art. 14 alin. (1) și (2) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019):

„Persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei lea suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).”

26. Art. 1398 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019):

„Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.”

27. Art. 1410 alin. (1), (2) și (5) din Codul civil:

„Persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 1409¹ (cu excepția cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate. Obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit. Prejudiciul cauzat posesorilor izvoarelor de pericol sporit ca rezultat al interacțiunii acestora se repară potrivit dispozițiilor art.1398.

28. Art. 1416 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de judecată, adoptând hotărâre cu privire la reparația prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen și de aceeași calitate, să

repare bunul pe care l-a deteriorat ori să compenseze integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.”

29. Art. 17 alin. (1), (4), (5) și (6) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241 din 15 noiembrie 2007:

„Rețelele de comunicații electronice sunt protejate în condițiile legii. În zona de protecție a liniilor de cablu, a elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice, proprietarii funciari sau alte persoane pot executa lucrări de construcție, terasament, sădire a plantațiilor multianuale ori alte lucrări ce pot cauza daune rețelilor de comunicații electronice numai în baza unui acord cu proprietarul liniilor de cablu, al elementelor de suport ale liniilor sau al instalațiilor de comunicații electronice. Lucrările de construcție, terasament, sădire a plantațiilor multianuale și alte lucrări care pot cauza daune rețelilor de comunicații speciale în zona de protecție a liniilor de cablu, elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice ce aparțin acestor rețele se efectuează numai cu acordul administratorului rețelilor. Regulile privind protecția rețelilor de comunicații electronice și efectuarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice se aprobă de către Guvern.

30. Pct. 3 subpct. 1 lit. a) și 3 din Regulile privind protecția rețelilor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 284 din 13 aprilie 2009:

„Pentru traseele rețelilor de comunicații electronice se stabilesc zone de protecție cu condiții speciale de utilizare pentru cablurile subterane și elementele de suport ale liniilor aeriene de comunicații electronice amplasate în extravilanul localităților, pe sectoare neîmpădurite – sub forma unor fâșii de teren, de-a lungul acestor linii, determinate de linii paralele la distanță de 2 m de ambele părți ale traseului cablului subteran sau ale firelor extreme ale liniilor aeriene de comunicații electronice. Toate lucrările în zona de protecție a rețelilor de comunicații electronice (lucrări de construcții, de terasament, sădirea plantațiilor multianuale și alte lucrări ce prevăd înlăturarea sau săparea solului la o adâncime mai mare de 0,3 m) se îndeplinesc numai în baza unui acord cu proprietarul liniilor de cablu, al elementelor de suport ale liniilor, instalațiilor de comunicații electronice sau întreprinderea ce asigură exploatarea lor și, concomitent, după caz, în baza autorizației de construire, eliberate de către autoritățile administrației publice locale în conformitate cu prevederile Legii nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.”

31. Pct.17 alin. (1) din Regulile privind protecția rețelilor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice:

„Pentru executarea tuturor tipurilor de lucrări ce implică lucrări de terasament în zona de protecție a rețelilor de comunicații electronice (cu excepția aratului la

o adâncime nu mai mare de 0,3 m) pe terenul ce aparține persoanei fizice sau juridice, beneficiarul (antreprenorul) trebuie să obțină acceptul în scris al furnizorului în gestiunea căruia se află rețeaua de comunicații electronice. Iar, pct. 18 din Regulile menționate, stabilește că beneficiarul (constructorul) care execută lucrări în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice, cu cel puțin trei zile lucrătoare pînă la începutul lucrărilor (cu excepția cazurilor de forță majoră), este obligat să cheme reprezentantul furnizorului, în jurisdicția căruia se află rețeaua de comunicații electronice, pentru stabilirea, în baza documentației tehnice și prin puțuri de control, a poziționării precise a cablurilor și altor construcții subterane ale rețelelor de comunicații electronice (punctelor subterane de amplificare și regenerare, a canalizării cu căminele de vizitare, construcțiilor metalice subterane ale prizelor de pământ) și determinarea adâncimii lor de pozare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 20 septembrie 2023, decizia integrală fiind notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 23 noiembrie 2023 (f.d.57, Vol. II). Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 23 ianuarie 2024 de către societatea „Termoelectrica”, este în termen.

33. Prin prisma dispozițiilor art. 444 din Codul de procedură civilă, la caz, examinarea cauzei civile în ordine de recurs s-a realizat fără înștiințarea și audierea participanților la proces.

34. Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea în aceasta parte a unei noi hotărâri, din considerentele ce succed.

35. Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că, prin actul nr.122 din 27 aprilie 2018 se confirmă faptul că la 27 aprilie 2018, în urma efectuării lucrărilor terestre din mun. Chișinău, str. Grădina Botanica, nr.14/2, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a deteriorat șase cabluri subterane de telecomunicații electronice de tip TPP50x20x0,4, TPP20x2x0,4, TP 10x2x0,4, TPP20x2x0,4, TPP10x02x0,4 și TPP 30x2x0,4 instalate într-un tub de asbiociment. Lucrările menționate fiind efectuate cu mecanismul de forare TAE 937 ce aparține cu drept de proprietate societății „Termoelectrica”, fiind condus de către angajatul acestora.

36. Conform calculului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe linia de cablu de telecomunicații în canalizare CTA55/52/524/424/53/636, mun. Chișinău, str. Grădina Botanică, nr.14/2 cu nr. de inventar 4296, care a avut loc la 27 aprilie 2018, societății „Moldtelecom” i-a fost adus un prejudiciu material în valoare de 4 969,32 de lei, constituită din 3 575,29 de lei - cheltuieli de salarizare, contribuții asigurări sociale, medicale, cheltuieli materiale, transport și TVA 20% și 1 394,03 lei – pentru munca suplimentară și orele de noapte.

37. Prin reclamația nr. 01-10-01/13626 din 16 octombrie 2019 întocmită de Societatea „Moldtelecom” i s-a adus la cunoștință societății pe acțiuni „Termoelectrica” despre cauzarea unui prejudiciu material considerabil în mărime de 4 969,33 de lei.

38. Înaintând prezenta acțiune în judecată, societatea „Moldtelecom” a solicitat încasarea de la societatea „Termoelectrica” a sumei de 4 969,33 lei cu titlu de prejudiciul material cauzat și taxa de stat în sumă de 270,00 lei.

39. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii acțiunii depuse și a încasat de la societatea „Termoelectrica” în beneficiul societății „Moldtelecom” suma de 4 969,33 lei cu titlu de prejudiciul material cauzat și taxa de stat în sumă de 270 de lei.

40. Curtea de Apel Chișinău, examinând apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a ajuns la concluzia respingerii acestuia și menținerii hotărârii instanței de fond.

41. Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că deteriorarea cablurilor subterane de telecomunicații, la 27 aprilie 2018, s-a produs în timpul lucrărilor efectuate de societatea „Termoelectrica”, cu mecanismul (excavatorul/forajul) aparținând acesteia și utilizat de angajatul său, circumstanță confirmată prin Actul nr. 122 din 27 aprilie 2018, precum și prin actele organelor de constatare (proces-verbale și actele de cercetare la fața locului). Aceste înscrisuri nu au fost contestate efectiv sub aspectul veridicității.

42. Instanțele inferioare au reținut culpa societății „Termoelectrica” în raport cu Regulile aprobate prin HG nr. 284/2009 privind protecția rețelelor de comunicații electronice, în special obligația de a nu executa lucrări de terasament în zona de protecție până la sosirea reprezentantului furnizorului și obligația de coordonare/instruire (pct. 22–23). S-a constatat că societatea „Termoelectrica” a început excavarea înainte de sosirea reprezentantului societății „Moldtelecom”, ignorând interdicția legală.

43. Instanțele de judecată au menționat că prejudiciul material de 4 969,33 de lei a fost susținut prin calculul cheltuielilor de lichidare a deranjamentului (materiale, transport, contribuții, TVA etc.), precum și prin calculul distinct

privind munca suplimentară/ore de noapte, confirmat prin ordinul intern și lista personalului implicat. Astfel, prejudiciul și cuantumul lui au fost apreciate ca fiind dovedite prin suport probator.

44. Instanțele inferioare au concluzionat că sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale (prejudiciu, faptă ilicită, legătură de cauzalitate, vinovăție), raportându-se la normele Codului civil (în redacțiile în vigoare până la 1 martie 2019) și la regimul activităților asociate unui izvor de pericol sporit (art. 1410), cu concluzia că pârâta, în calitate de posesor/executant al mecanismului utilizat la lucrări, poartă obligația de reparare a prejudiciului.

45. Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele ierarhic inferioare întemeiat au constatat vinovăția Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în deteriorarea cablurilor de comunicații ce aparțin societății „Moldtelecom” și au încasat cheltuielile materiale și de transport suportate la lichidarea deranjamentului, însă eronat au încasat din contul recurenței cheltuielile de salarizare și contribuțiile de asigurări sociale și medicale, din următoarele motive.

46. Completul de judecată menționează că, efectuarea oricăror tipuri de lucrări în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice, care pot cauza daune rețelelor de comunicații electronice, pot avea loc numai în baza unui acord scris al proprietarul liniilor de cablu ori operatorului administrator al rețelelor în cauză.

47. Prevederile legale în acest sens condiționează efectuarea acestor lucrări de prezența reprezentantului furnizorului de rețea pentru a stabili la fața locului amplasarea liniilor de cablu, în scopul întreprinderii măsurilor de protecție a acestora. Or, conform pct. 19 din Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, nu se admite executarea lucrărilor de terasament până la marcarea traseului rețelelor de comunicații electronice și sosirea reprezentantului furnizorului. Iar, pct. 23 al aceluiași act normativ interzice expres executarea lucrărilor de terasament în zona de protecție a liniilor comunicațiilor electronice până la sosirea reprezentantului furnizorului.

48. În speță, conform descifrărilor apelurilor de intrare din 1 aprilie 2018-30 aprilie 2018, se atestă înregistrarea chemării în registrul privind delegarea specialistului în domeniu la fața locului pentru precizarea rețelelor de comunicații electronice subterane. Astfel, inginerul tehnician Păduraru Lidia a apelat la 27 aprilie 2018, ora 09.07, maistrul din cadrul direcției tehnice a societății „Termoelectrica”, Covtun G., avertizându-l că pe adresa din str. Grădina Botanică 14/2, sunt amplasate rețelele de comunicații electronice subterane în imediata apropiere de rețelele societății „Termoelectrica”, ajungând la fața locului cu

întârziere la ora 12.10 min., rețelele de comunicații electronice deja erau deteriorate, iar Covtun G., maistru al societății „Termoelectrica”, părăsise locul faptei.

49. Se reiterează că conform actului nr.122 s-a stabilit că pe strada Grădina Botanică14/2 a fost deteriorată sistemul de canalizare telefonică în urma lucrărilor de săpături și au fost rupte cablurile TPP50x20x0,4, TPP20x2x0,4, TP 10x2x0,4, TPP20x2x0,4, TPP 10x02x0,4 și TPP 30x2x0,4.

50. Circumstanța menționată a fost reținută și prin procesele verbale privind actele de constatare și de cercetare la fața locului din 27 aprilie 2018 întocmite de către ofițerul superior de sector al SP-4 al IP Botanica, a DP mun.Chișinău, inspector-principal Oleg Popa, acte care nu au fost contestate de către Societatea „Termoelectrica”.

51. Drept urmare, instanțele ierarhic inferioare corect au concluzionat că, fapta ilicită a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” constă în încălcarea normelor de drept care reglementează condițiile și regulile de efectuare a lucrărilor în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice, încălcare ce a avut drept consecință deteriorarea liniilor de cablu, în paguba intimatului Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”.

52. Conform calculului anexat la materialele cauzei, întru restabilirea funcționalității cablurilor de comunicații electronice pe întreaga magistrală, Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” a fost nevoită să suporte cheltuieli legate de salarizare în sumă de 1 371,35 lei, materiale de 1 170,85 lei, de transport în sumă de 73,80 lei, TVA 20% în sumă de 595,88 de lei, contribuții asigurări sociale, medicale în sumă de 363,41 lei și suplimente la orele peste program a inginerului și cablatorilor lipitori în sumă totală de 1 394,03 lei (f.d.16,17).

53. Din actele cauzei rezultă că la 4 mai 2018 societatea „Moldtelecom” a emis dispoziții de lucru, unde s-au mobilizat echipe pentru înlăturarea consecințelor deteriorării cablului, pentru care au fost folosite mai multe materiale, indicate la rubrica „Materiale utilizate”, care potrivit calculului prezentat constituie 1 371,35 de lei (f.d.27-32).

54. La fel, a fost anexat și demersul-listă a personalului GERU care au participat la înlăturarea deranjamentului la 27 aprilie 2018, pe str. Grădina Botanică nr. 14/2, în intervalul de timp efectiv lucrat 15:00-20:00 (f.d.35, Vol.I).

55. Astfel, societatea „Moldtelecom” pentru muncitorii implicați în lucrările respective a decontat plăți salariale în mărime de 1 371, 35 lei și plăți salariale (suplimente) pentru orele peste program în sumă de 1 394,03 lei.

56. Conform Registrului transportului folosit la înlăturarea avarierii din str. Grădina Botanica 14/2, la 27 aprilie 2018 pentru efectuarea lucrărilor de lichidare a deranjamentului a fost parcursă o distanță de 30 km (f.d. 38).

57. Conform calculului cheltuielilor de transport „Linia de cablu de telecom in canalizare CTA 55/52/524/424/53/636 care a avut loc la 27 aprilie 2018, suma totală a acestor cheltuieli constituie 73, 80 de lei.

58. De asemenea, în extrasele electronice din Registrul operațiunilor sunt descrise acțiunile care au avut loc pentru înlăturarea deranjamentului.

59. Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanțele ierarhic inferioare întemeiat au încasat, cu titlu de prejudiciu material, din contul societății pe acțiuni „Termoelectrica” în beneficiul societății „Moldtelecom” cheltuielile materiale în sumă de 1 170, 85 de lei, cheltuielile de transport în sumă de 73, 80 de lei, plățile salariale (suplimente) pentru orele peste program în sumă de 1 394,03 lei, și respectiv TVA în mărime de 595, 88 de lei, or, suportarea acestor cheltuieli este justificată și probată prin înscrisuri confirmatorii.

60. Însă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele ierarhic inferioare eronat au încasat din contul recurenteii cheltuielile de salarizare în mărime de 1 371, 35 de lei și contribuțiile de asigurări sociale și medicale în sumă de 363, 41 de lei. Or, persoanele care au efectuat lucrările de lichidare a deranjamentului la rețeaua de comunicații electronice sunt angajații proprietarului acestui cablu - societatea „Moldtelecom”, fiind încheiate contracte individuale de muncă cu aceștia, respectiv lucrătorii fiind angajați ai societății „Moldtelecom” și au îndeplinit atribuțiile corespunzătoare conform contractelor individuale de muncă în timpul programului de muncă, iar societatea „Moldtelecom” în calitate de angajator este obligat să achite salariul lunar, indiferent de sarcinile zilnice îndeplinite de către angajații respectivi, precum și să vireze în contul bugetului asigurărilor sociale și de asistență medicală de stat plățile corespunzătoare calculate din salariu.

61. La acest aspect, urmează a fi menționată și practica constantă a Curții Supreme de Justiție, și anume cauzele nr. 2rac-153/23; 2rac-112/20.

62. În circumstanțele expuse, completul de judecată concluzionează că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare urmează a fi casate în partea încasării de la societatea „Termoelectrica” în beneficiul societății „Moldtelecom” a cheltuielilor de salarizare în sumă de 2 765, 38 lei și contribuțiilor de asigurări sociale și medicale în sumă de 363, 41 de lei, în această parte urmând a fi pronunțată o hotărâre nouă cu privire la respingerea acestei pretenții ca fiind neîntemeiată.

63. Din considerentele menționați, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de salarizare și contribuțiilor de asigurări sociale și medicale, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi cu privire la respingerea acestei pretenții ca fiind neîntemeiată, în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe a menține.

64. În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), (3) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Se casează decizia din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 1 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenient accesoriu Agenția pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat, în partea încasării cheltuielilor de salarizare și contribuțiilor de asigurări sociale și medicale și pronunță în această parte o hotărâre nouă, prin care:

Respinge pretenția depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea cheltuielilor de salarizare în mărime de 1 371, 35 de lei și contribuțiilor de asigurări sociale și medicale, ca fiind neîntemeiată.

În rest, decizia din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 1 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării cheltuielilor materiale în sumă de 1 170, 85 lei, cheltuielilor de transport în sumă de 73, 80 lei, plățile salariale (suplimente) pentru orele peste program în sumă de 1 394,03 lei și respectiv TVA în mărime de 595, 88 lei, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat